

§ 21**Riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond****Beslut**

1. Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Stockholms stad har inrättat en social investeringsfond om 300 miljoner kronor med syfte att motverka utanförskap och social utsatthet. Sociala investeringsfonder, eller sociala investeringar, är en typ av kommunala fonder för finansieringar av olika sociala projekt i ett lokalsamhälle eller kommun. Genom investeringsfonden ska ekonomiska medel föras från kostsamma insatser till kostnadseffektiva förebyggande åtgärder för att höja den samhällsekonomiska vinsten. Investeringsfonden ska komplettera och stödja stadens ordinarie arbete och medel kan beviljas för satsningar riktade till kommunens samtliga målgrupper. Förvaltningen tycker att en social investeringsfond är ett bra initiativ som främjar utveckling av nya arbetssätt och metoder samt att det i förlängningen kan motverka stuprörstänkande. Dock saknar förvaltningen en mer utförlig beskrivning av hur man avser att följa upp de investeringar som görs och hur man avser arbeta vidare med de analyser som man kommer fram till.

Ärendets beredning

Östermalms stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 8 januari 2016.
Dnr 2015-728-1.5.1.

Förslag till beslut

Ordförande Maria Antonsson m.fl. (MP), ledamoten Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och ledamoten Jaime Barrios (V) yrkade att nämnden antar förvaltningens förslag till beslut. Vice ordförande Therese Carlborg m.fl. (M) och ledamoten Mimmi Deljerud Engholm (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden ställde de olika förslagen mot varandra och fann att nämnden antagit förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Vice ordförande Therese Carlborg m.fl. (M) och ledamoten Mimmi Deljerud Engholm (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag enligt följande.

Förslag till beslut samt ersättaryttrande

- 1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut**
- 2. Att som svar på remissen från kommunstyrelsen anföra följande:**

Det är klokt att finna framgångsrika former för det offentliga att arbeta förebyggande och proaktivt på det sociala området. Modeller som lyckas förena långsiktigt kloka åtgärder med god budgethållning vore till gagn för både den enskilde och för samhället i stort, genom att undvika stuprörstänkande till förmån för långsiktiga åtgärder.

Det krävs dock en hel del förtydliganden och förbättringar av de föreliggande riktlinjerna. För att sociala investeringar verkligen ska ge effekt och innebära konkreta förbättringar krävs att kunskapsbaserade arbetssätt används och att enbart åtgärder som har vetenskaplig evidens får stöd. Vi ser dessvärre en risk i att det sker en politisering av arbetet, då riktlinjerna föreskriver att den sociala hållbarhetskommision som den rödgrönrosa majoriteten har tillsatt ska identifiera angelägna projekt. Om den sociala hållbarhetskommisionen ska involveras i arbetet är det nödvändigt att en mångfald av experter och forskare knyts till kommissionen och att dessa har en bred trovärdighet och i största möjliga utsträckning är politiskt oberoende. De experter som kopplas till kommissionen måste därmed utses efter dialog med samtliga partier.

De inkomna ansökningarna granskas av ett råd för sociala investeringar som vid behov ska ta hjälp av vetenskaplig kompetens. Här krävs en del avgörande klargöranden, främst vad gäller gränsdragningen i ansvaret mellan den sociala hållbarhetskommisionen och rådet för sociala investeringar, samt vilka som ska ingå i det sistnämnda rådet. Och varför ska såväl den sociala hållbarhetskommisionen som rådet för sociala investeringar anlita vetenskaplig kompetens? Det föreligger en stor risk att hela arbetet byråkratiseras. Enligt förslaget ska även

två nya heltidstjänster tillsätts på stadsledningskontoret för att samordna arbetet med sociala investeringar.

Enligt riktlinjerna för fonden ska de projekt som får stöd bidra till genomförandet av kommunfullmäktiges mål. Dessa mål är dessvärre otydligt och övergripande formulerade. Det föreligger även i detta avseende en risk för att det sker en politisering och projekt vars inriktning stämmer överens med majoritetens ideologiska utgångspunkter premieras snarare än vetenskapligt förankrade åtgärder.

Det kan även vara svårt att beräkna hur stor utgiftsminskning en förebyggande åtgärd innebär och det kan ta lång tid innan effekter syns samt kan de uppstå hos andra huvudmän. Det finns därmed en risk för godtycke vad gäller beräkningarna av vilka besparingar som faktiskt uppnås. Här krävs ytterligare förtydliganden. Det är även viktigt att tydligt klargöra att den förvaltning som ansvarar för ett projekt enbart ska återbetala de besparingar som har uppstått inom den egna förvaltningen.

Enligt riktlinjerna ska de inkomna ansökningarna analyseras utifrån ett genusperspektiv. Att välja ut just denna faktor är inte oproblematiskt. Självfallet ska de sociala investeringarnas sammantagna effekter gynna såväl kvinnor som män. Det finns dock en rad andra perspektiv som i så fall borde beaktas, till exempel ett åldersperspektiv eller om en åtgärd även gynnar personer med funktionsnedsättningar. Den vetenskapliga grunden måste stå i centrum för allt arbete med sociala investeringar. Först därefter, om två projekt har likvärdig evidens, bör ytterligare faktorer beaktas.

Det är avslutningsvis viktigt att det civila samhället kan delta på samma premisser som kommunala verksamheter. En möjlighet att involvera det civila samhället ytterligare är att staden som komplement till den sociala investeringsfonden ser över möjligheten att även arbeta med så kallade ”social impact bonds” där de investerare som uppnår det resultat staden efterfrågar återfår insatsen samt en viss avkastning. Detta innebär att investeraren står för risken och att staden enbart behöver utbetala medel om efterfrågat resultat har uppnåtts.

Ersättaryttrande

Ersättaren Malin Björk (C) anmälde att om hon hade tjänstgjort i nämnden hade hon ställt sig bakom moderaternas och liberalernas särskilda uttalande.

Särskilt uttalande

Ordförande Maria Antonsson m.fl. (MP), ledamoten Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och ledamoten Jaime Barrios (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande.

Det är välkommet att Stockholms stad, liksom flera andra kommuner, nu inrättar en social investeringsfond med syfte att motverka utanförskap och social utsatthet. Den av kommunfullmäktige beslutade sociala investeringsfonden är början på ett mer samarbetsinriktat arbetssätt för stadens olika nämnder och styrelser.

Med den enskilda individen i centrum kommer kommissionen för social hållbarhet att inom sina fyra fokusområden identifiera hindrande strukturer för en sammanhållen stad där alla ges möjligheter att utvecklas. Sociala investeringsfonden ska både arbeta framtidsinriktat med att förebygga social utsatthet som att synliggöra och eliminera ojämställdhet och diskriminering samt kunna stödja ordinarie verksamhet i utvecklingsarbete.

När mål för en investering beskrivs ska samhällsekonomiska vinster relatera till människan i ett socialt hållbart samhälle och inte till direkta ekonomiska vinster. Människor ska ges utvecklingsmöjligheter till att bli medspelare i stället för att stå utanför samhället. Att komma in i arbete stärker hela samhällets utveckling.